

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	December 2025
Institution	Herning HF og VUC
Uddannelse	HF
Fag og niveau	Kultur- og samfundsfaggruppen: historie B, religion C, samfundsfag C
Lærer(e)	Christian Christiansen (hi og re) og Terkel Tronier Jakobsen (sa)
Hold	24t (1.t)

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Jødedom (Særfagligt forløb i religion)
Titel 2	(Særfagligt forløb i religion)
Titel 3	Demokrati og medborgerskab (Særfagligt forløb i samfundsfag)
Titel 4	(Særfagligt forløb i samfundsfag)
Titel 5	Styreformer (Særfagligt forløb i historie)
Titel 6	Ideologiernes Kamp (Særfagligt forløb i historie)
Titel 7	Integration (fællesfagligt forløb)
Titel 8	Velfærdsstaten (fællesfagligt forløb)

Titel 1	Jødedom (Særfagligt forløb i religion)
Indhold	Kernestof: Introduktion: Esben Andreasen m.fl.: Religion og kultur, Systime, 2009: s. 23-27 Skabelsesberetningen i Det Gamle Testamente Jødedom: Esben Andreasen m.fl.: Religion og kultur, Systime, 2009: 119-121; 125-127; 136-139 1. Mosebog, kap. 12, 1-9: Abrams udvandring til Kana'an 1. Mosebog, kap. 17: Omskærelsen 2. Mosebog, kap. 3: Herren åbenbarer sig for Moses i den brændende tornebusk 2. Mosebog, kap. 20: De ti bud Ultraortodokse jøder forulemper kvinder og børn i Jerusalem, Politiken, 2011. Dokumentar: 5 skarpe om jødedommen Dokumentar: Mig og Jøderiet, Ulrik Gutkin, 2009 Dokumentar: Strictly Kosher, Kanal 4, 2013 (uddrag)
Omfang	Ca. 53 sider
Særlige fokuspunkter	Intro: Myter; Ritual og ritualstruktur – overgangsritualer Kommunikation med det guddommelige: bøn, ofring, divination og mystik Tekstanalyse i religionsfaget Jødedom: Jødedommens baggrund og udvikling Skrifter og lære – Torah og Talmud Troens grundbegreber: Skabelse, udvælgelse og pagtstanken Jerusalems betydning, Templet som axis mundi Jødedommens syn på Gud og mennesket Messiasforestillingen Jødiske kulturer i diasporaen, ashkenaziske og sefardiske jøder Zionisme Jødiske retninger i dag: ortodokse, konservative og reformjøder Jødisk praksis og ritualer med særlig fokus på omskærelsen som overgangsritual
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Par- og gruppearbejde Diskussion og Debat

Titel 2	(Særfagligt forløb i religion)
Indhold	Kernestof:
Omfang	
Særlige fokuspunkter	
Væsentligste arbejdsformer	

Titel 3	Demokrati og medborgerskab (Særfagligt forløb i samfundsfag)
Indhold	Kernestof: Brøndum Peter og Thor Banke Hansen: ”Luk samfundet op!” (I-bog). Columbus, 2019 - Kap. 6 Demokrati og medborgerskab: https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=386 - Kap. 7 Mediernes rolle og den demokratiske samtale: https://lso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=393 ”6.9 Er demokratiet i de vestlige lande, herunder Danmark, under pres?”: Brøndum Peter og Thor Banke Hansen: <i>Luk samfundet op!</i> (3. udgave). Columbus, 2019 s. 154-158 Supplerende stof: ”Test dig selv: Se, om du kan bestå indfødsretsprøven”, <i>DR.dk</i>, 22. nov. 2022 ”Retspræsident: Politikere skal holde deres mund”: https://www.information.dk/indland/2014/12/retspraesident-politikere-holde-mund ”Minimumsstraffe: Politikere afviser at blande sig i domstolenes arbejde”: https://www.denoffentlige.dk/minimumsstraffe-politikere-afviser-blande-sig-i-domstolenes-arbejde - Statistik ”Stemmeprocenten i USA når der er præsidentvalg”: https://solidaritet.dk/valget-i-usa-kvinder-unge-arbejderklassen-byerne-og-de-etniske-minoriteter-smed-trump-paa-porten/ - Videoklip: ”Folketingsvalg”: https://www.youtube.com/watch?v=JvrdwD2rp8U (29-01-2025) - Videoklip: ”Politikerens arbejde”: https://www.youtube.com/watch?v=6FxnLWbOOmg (29-01-2025)

	• ”Regeringen”: https://www.youtube.com/watch?v=hpLp1IH0AGk (29-01-2025) • ”De har nærstuderet valget, og på flere punkter opfører vælgerne sig som aldrig før”: https://www.dr.dk/nyheder/politik/de-har-naerstuderet-valget-og-paa-flere-punkter-opfoerer-vaelgerne-sig-som-aldrig • ”Kontrol med regeringen”: https://www.youtube.com/watch?v=355ppBksedw (27-01-2+25) • ”Rigsretten”: https://www.ft.dk/da/folkestyret/domstolene/rigsretten • ”EU’s institutioner”: https://www.eu.dk/da/fakta-og-tal/institutioner • ”Absolut EU”, DR 3, udsendelses år: 2014, varighed: 30 min. Set på CFU. • ”Ny rapport identificerer 15 ekstreme grupper i Danmark”, <i>DR.dk</i>, 9. sep. 2014: https://www.dr.dk/nyheder/indland/ny-rapport-identificerer-15-ekstreme-grupper-i-danmark • ”Forfatter: Jeg er bekymret over de unges ureflekterede godtroenhed og naive tillid til politikernes kommunikation”, <i>Politiken</i>, 4. juli 2023: https://politiken.dk/debat/debatindlaeg/art9406190/Jeg-er-bekymret-over-de-unges-ureflekterede-godtroenhed-og-naive-tillid-til-politikernes-kommunikation • Tabel ”Hvilke hadefulde emner oplever danskerne ofte på de sociale medier?”: https://pure.au.dk/ws/portalfiles/portal/271291115/Danskernes_oplevelse_af_had_paa_de_sociale_medier_Rapport_Aarhus_Universitet.pdf • ”Stigende hadtale svækker demokratiet, og ofrene står tilbage uden retssikkerhed”, <i>Jyllands-Posten</i>, 22. Jan. 2025: https://jyllands-posten.dk/debat/breve/ECE17811239/stigende-hadtale-svaekker-demokratiet-og-ofrene-staar-tilbage-uden-retssikkerhed/ • Statistik ”Stemmeprocent ved Folketingsvalg 1971-2022”: https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/borgere/demokrati/folketingsvalg • Statistik ”Stemmeprocent ved kommunalvalg 1970-2021”: https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/borgere/demokrati/kommunalvalg • ”Tæt på hver anden dansker stoler ikke på Folketinget”: <i>DR.dk</i>, 11. maj 2019: https://www.dr.dk/nyheder/politik/folketingsvalg/taet-paa-hver-anden-dansker-stoler-ikke-paa-folketinget • https://www.borgerforslag.dk/ • https://da.wikipedia.org/wiki/Borgerforslag
Omfang	Samfunds-fag: 10 moduler á 90 minutter. Omfanget af det faglige stof er ca. 25 %
Særlige fokuspunkter	Samfunds-fag: Centrale faglige mål: - anvende og kombinere viden, kundskaber og metoder til at opnå indsigt i samfundsmæssige og kulturelle sammenhænge i Danmark - formulere, forklare, undersøge og diskutere enkeltfaglige problemstillinger ved anvendelse af begreber og viden fra kernestof

	- forklare på hvilken måde fagene kan bidrage til at øge forståelsen af virkelighedsnære problemstillinger - redegøre for forskellige livsanskuelser og politiske grundholdninger samt analysere deres betydning i en aktuel sammenhæng - undersøge samfundsmæssige sammenhænge, mønstre og udviklingstendenser med brug af begreber samt kvalitative og kvantitative data. - kritisk indsamle, udvælge, analysere og anvende forskelligartede materialetyper, herunder tekster, statistisk materiale og billedmateriale - formidle faglige sammenhænge både mundtligt og skriftligt på fagenes taksonomiske niveauer med anvendelse af faglig terminologi - argumentere for et synspunkt på et fagligt grundlag og kunne indgå i en faglig dialog - kunne indgå i en demokratisk debat og diskutere konsekvenserne af forskellige synspunkter. Faglige fokuspunkter: Forskellige styreformer: demokrati (folkestyre), autokrati, teokrati (gudsstyre) Demokratiformer • Direkte & repræsentativt demokrati • Konkurrence & deltagelsesdemokrati • Præsidentiel demokrati & parlamentarisk demokrati Magtens tredeling Lovgivningsprocessen EU & EU's institutioner (kort på tavlen) Det politiske system i Danmark med regering og Folketing, Lovgivningsprocessen Rettigheder og pligter i et samfund Medborger/modborger Kriser i demokratiet Den politiske dagsorden & politisk spin Sociale medier & bobler & ekkokamre Fake new, postfaktuelle samfund Mediernes rolle i et demokrati (de fire hunde) Kendetegn ved mediernes nyhedsformidling (medialiseringen & nyhedskriterierne)
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning. Gruppearbejde. Informationssøgning på nettet. Flashcard.

Titel 4	(Særfagligt forløb i samfundsfag)
Indhold	Kernestof:
Omfang	
Særlige fokuspunkter	
Væsentligste arbejdsformer	

Titel 5	Styreformer (Særfagligt forløb i historie)
Indhold	Ulrik Grubb, Knud Helles, Bente Thomsen: Overblik – verdenshistorie i korte træk, Gyldendal 2005: s. 25-28; 33-35; 59-62; 72-74; 102-106; 113-115; 119-122; 134-138; 138-140; 146-148; 152-154< Den Gamle Oligark Perikles' gravtale ifølge Thukydide Erik Klippings håndfæstning http://centerforhistorieformidling.dk/epoker-og-begivenheder-i-danmarkshistorien/erik-klipping-haandfaestning.html Kongeligt Flyveblad, 1660 Francois Voltaire: Tolerance, 1764 Edmund Burke: Tanker om den franske revolution, 1790 Agnes Gads dagbog Uddrag fra Hergés Tintin i Congo Dokumentar: Sandheden om Athens demokrati (1), DR Kultur, 2011 https://hval.dk/mitCFU/mm/player/?copydan=32111162000 Dokumentar: Europas historie (4), Europas kamp for frihed, DR Kultur, 2011 https://hval.dk/mitCFU/mm/player/?copydan=321104182100 Film: En Kongelig Affære, Zentropa DR: 1864 (uddrag): Monrad taler i Rigsdagen.

Omfang	Ca. 76 sider
Særlige fokuspunkter	Kildekritik, historisk metode og informationssøgning Mennesket som historieskabt og historieskabende Periodisering Antikken – med fokus på Athen og demokratiet Romerriget – Kejserdømme og diktatur Middelalderen – feudalisme Korstog og hellig krig De store opdagelser Renæssance og reformation Enevælden med fokus på Frankrig og Danmark Oplysningstiden Den franske revolution Industrialisering Nationalisme Imperialisme Det danske demokratis indførelse
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning. Individuelt arbejde. Gruppearbejde. Informationssøgning på nettet. Elevfremlæggelser på i grupper og på klassen.

Titel 6	Ideologiernes Kamp (Særfagligt forløb i historie)
Indhold	Lars Andersen m.fl.: Fra verdenskrig til velfærd, Gyldendal 2010: s. 9-10; 11; 14; 17; 18-21; 27-30 Præsident Trumans tale i kongressen, 1947 Winston Churchill: Jerntæppet Stalin: Tale til østeuropæiske ledere, 1951 https://www.dr.dk/nyheder/viden/naturvidenskab/hvad-er-forskellen-paa-brintbomber-og-atombomber Amerikansk film om atombombens virkning fra 1950'erne: https://www.youtube.com/watch?v=wA8z94MXo9M Præsident Eisenhower: Om Dominoteorien, 1953. Berlinmuren: Hvad skete der med Tyskland efter 2. Verdenskrig? faktalink Ronald Reagan: Om totalitarisme

	Samuel Huntington: Civilisationernes sammenstød, 1993. Podcast om Cubakrisen: RÆSON - dansk og international politik: Krisecast 2: Cubakrisen on Apple Podcasts Dokumentar: Historien bag Den Kolde Krig (1) DR https://hval.dk/mitCFU/mm/player/?copydan=031911062300 Dokumentar: Amerikanerne kommer, DR2, 2014. http://hval.dk/mitCFU/mm/player/?copydan=031407300900
Omfang	Ca. 73 sider
Særlige fokuspunkter	2. Verdenskrigs afslutning Bipolaritet Marshall-hjælpen Trumandoktrinen og oprettelsen af NATO Sovjetunionen og Warszawa-pagten Frygten for atombomben Berlinmuren Konflikter under Den Kolde Krig: Korea, Vietnam, Cuba-krisen. Danmark under Den Kolde Krig Grønland og Thule-basen Østblokkens sammenbrud Den Kolde Krig i forhold til i dag. Perspektivering til Rusland-Ukraine konflikten, 2022-2023
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning. Individuelt arbejde. Gruppearbejde. Informationssøgning på nettet. Elevfremlæggelser på i grupper og på klassen.

Titel 7	Integration (fællesfagligt forløb)
Indhold	<u>Religion</u> Esben Andreasen m.fl.: Religion og kultur, Systime, 2009: s. 175-178; 178-179; 182-184. Jens Forman: Muslimernes Religion, Systime, 2009: s. 35; 42-43; 49-55; 109-110; 111-112. Hanne Følner og Bente Lund: Fundamentalisme i kristendom og islam, Systime, 2012: 11-14; 213-217; 220-222 Koranuddrag: 11:114; 3:92 og 2:274 En måned med selvkontrol og sammenhold, DSBs Ud & Se, 2009. Leopold Weiss: Foran Kabaen Rudolf Peters: Jihad-former (i Jens Forman: Muslimernes Religion, s. 109-110) Osama bin-Ladens krigserklæring (i Jens Forman: Muslimernes Religion, s. 111-112) Sherin Khankan: Kravet om at bære tørklæde – og kvinders rettigheder, www.religion.dk, 2003. Christian Birk: Aydin Soei: Man er ikke dømt til at mislykkes som ung indvandrер, Kristeligt Dagblad, 2018. Dokumentar: Faces of Islam – Pilgrimsrejsen til Mekka, BBC, 2001. Dokumentar: Veninder på trods (2), TV2, 2006. Dokumentar: Min bror er islamist, DR3, 2013. <u>Samfunds-fag:</u> Kernestof: Brøndum Peter og Thor Banke Hansen: ”Luk samfundet op!” (I-bog). Columbus, 2019: dele af kapitel 2 og dele af kapitel 3: ○ Kap. 2.5: Kulturelle forskelle og identitet inklusive underafsnit: https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=357 ○ Kap. 3 til og med kap. 3.3. inklusive kap. 3’s underafsnit: https://iso.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=362

Thorndal, Morten Hansen: ”Ærkedansker-Perkerdansker” (I-bog). SYSTIME 2024

- Kap. 3 til og med 3.4: <https://xn--rkedanskerperkerdansker-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=179>
- Kap. 3.6 og kap. 3.7: <https://xn--rkedanskerperkerdansker-78b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=173>

Skov, Oliver Boserup mfl.: ”Fri eller fortabt” (I-bog). Columbus 2024

- Kap. 11.4 og kap. 11.5: <https://friellerfortabt.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=187>
- Kap. 7.3 Medborgerskab - rettigheder og pligter i et demokratiske samfund: <https://friellerfortabt.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=166>
- Kap. 7.5 Indvandrere og efterkommere og medborgerskab: <https://friellerfortabt.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=168>
- Kap. 8 Multikultur: <https://friellerfortabt.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=137>
- Kap. 8.2 Integration under pres: <https://friellerfortabt.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=170>
- Kap. 8.3 Parallelsamfund i Danmark: <https://friellerfortabt.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=171>
- Kap. 8.5 Fra medborgerskab til modborgerskab: <https://friellerfortabt.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=173>

Supplerende stof:

- ”Indvandrere bliver diskrimineret på arbejdsmarkedet. Og det går ud over samfundsøkonomien”, *Information*, 28. Dec. 2020: <https://www.information.dk/indland/2020/12/indvandrere-diskrimineret-paa-arbejdsmarkedet-gaar-samfundsoekonomien>
- ”Debatindlæg: Integrationsrådet: Civilsamfundet kan hjælpe integrationen på en måde, myndighederne ikke er i stand til”, *Altinget*, 17. maj 2022: <https://www.alinget.dk/civilsamfund/artikel/integrationsraadet-civilsamfundet-kan-hjaelpe-med-integration-paa-en-maade-som-myndighederne-ikke-er-i-stand-til>
- ”Unge med indvandrerbaggrund har høje uddannelsesambitioner”, *Nordforsk*, 10-10-2022: <https://www.nordforsk.org/sv/news/unge-med-indvandrerbaggrund-har-hoje-uddannelsesambitioner>
- ”Hvorfor bruger vi egentlig begrebet 'ghetto' om boligområder i Danmark?”, *DR.dk*, 1. dec. 2018: <https://www.dr.dk/nyheder/indland/hvorfor-bruger-vi-egentlig-begrebet-ghetto-om-boligomraader-i-danmark>

- ”Danmark er også mit land, men jeg bliver aldrig dansker” (Uddrag), *Information*, 25. Okt. 2017: <https://www.information.dk/debat/2017/10/danmark-ogsaa-land-aldrig-dansker>
- ”#IslamErMitValg: Hizb ut-Tahrir opfordrer muslimer til ikke at stemme”, *Jyllands-Posten*, 23. Maj 2019: <https://jyllands-posten.dk/indland/ECE11396282/islamermi valg-hizb-uttahrir-opfordrer-muslimer-til-ikke-at-stemme/>

Historie

Bejder, Peter og Holt, Kim Boye: Fra huguenotter til afghanere, Systime, 2003, s. 15-21; 40-41; 44-46; 75-79; 85-89; 121-124; 133-137; 145-146; 161-163; 169-170; 173-174; 177-182

Benny Andersen: Skabssvenskere (digt)

Indfødsretten ifølge Dansk Folkeparti, 2001.

Om ny dansk forening, Ekstra Bladet, 1917.

Om den politiske situation i Ungarn, Land og Folk, 1956.

Om arbejdsløshed, Berlingske Tidende, 1976

Modersmålsundervisning, Undervisningsministeriet, 1976

Flere med udenlandsk baggrund, Jyllands-Posten, 2001

Den nye indvandring: <https://dennyindvandring.systime.dk/?id=223>

<https://nyheder.tv2.dk/samfund/2024-11-27-test-dig-selv-kan-du-besta-a-den-nye-indfoedsretsproeve>

Kurt Jørgensen: 50 år siden 68': Dengang Herning vistnok havde rekord i dobbeltcarporte, Herning Folkeblad, 2018.

Dronningens nytårstale 1984: https://www.youtube.com/watch?v=On_UxFO6Y2s

Dokumentar: 100 års indvandring (5), DR2, 2003.

Bilagsmateriale til tværfaglige synopsisøvelse:

Bilag 1: Dansk Folkeparti: Principprogram, 1997

Bilag 2: Hizb ut-Tahrir Danmark” Hizb ut-Tahrir om synet på samfundet”, ca. 2015 10

Bilag 3: Dansk Folkeparti valgplakat, fra Kitir, Deniz: "Moskeer i Danmark" 2009

	Bilag 4: Mustafa Topal: ”Danmark er også mit land, men jeg bliver aldrig dansker”, Dagbladet Information d. 25. oktober 2017 15 Bilag 5: Statistik ”Andelen af ikkevestlige indvandrere og efterkommere, som føler sig danske”, journalist Louise Schou Drivsholm og Dagbladet Information, nov. 2019
Omfang	Religion: Ca. 54 sider. Samfunds-fag: 11 moduler á 90 minutter. Omfanget af det faglige stof er ca. 25 % Historie: Ca. 72 sider.
Særlige fokuspunkter	<u>Religion</u> Muhammed – Islams grundlæggelse og tidlige historie Koranen og Hadith De 5 søjler samt centrale trosartikler – belyst ved Koran-uddrag Fasten Pilgrimsfærden som overgangsritual Sunni og Shia Islams udbredelse Jihad – Den store, den lille, og den globale Sharia Fire grundpositioner: fundamentalisme, traditionalisme, sekularisme og modernisme Fundamentalisme i Danmark Fundamentalisme som udfordring for demokratiet Hizb ut-Tahrir Tørklædedebatten Indvandring: Fordomme og modborgerskab <u>Samfunds-fag:</u> Centrale faglige mål: - anvende og kombinere viden, kundskaber og metoder til at opnå indsigt i historiske, samfundsmæssige og kulturelle sammenhænge i Danmark - formulere, forklare, undersøge og diskutere enkeltfaglige problemstillinger ved anvendelse af begreber og viden fra kernestof - forklare på hvilken måde fagene kan bidrage til at øge forståelsen af virkelighedsnære problemstillinger - redegøre for forskellige livsanskuelser og politiske grundholdninger samt analysere deres betydning i en aktuel sammenhæng - undersøge samfundsmæssige sammenhænge, mønstre og udviklingstendenser med brug af begreber samt kvalitative og kvantitative data. - kritisk indsamle, udvælge, analysere og anvende forskelligartede materialetyper, herunder tekster, statistisk materiale og billedmateriale - formidle faglige sammenhænge både mundtligt og skriftligt på fagenes taksonomiske niveauer med anvendelse af faglig terminologi

- argumentere for et synspunkt på et fagligt grundlag og kunne indgå i en faglig dialog
- kunne indgå i en demokratisk debat og diskutere konsekvenserne af forskellige synspunkter.

Faglige fokuspunkter:

- Kultur og Geert Hofstedes løgmodel
- Nationalitet og identitet og sammenhængskraft
- Nationalisme og homogen kultur
- Jeg- kultur og vi-kultur
- Identitetsvalg: den rene identitet, bindestreksidentitet og kreolsk identitet
- Axel Honneths anerkendelsesteori: Kærlighedsanerkendelse, retlig anerkendelse og solidarisk anerkendelse + krænkelse: kropslig, retslig og livsform, selvtillid og selvværd
- Integrationsstrategierne: assimilation, segregation og pluralistisk integration
- Det traditionelle samfund og det moderne samfund
- Generationsfamilien og kernefamilien
- Anthony Giddens 5 kendetegn for det senmoderne samfund: aftraditionisering, øget individualisering, adskillelse af tid og rum (herunder tillid til ekspertsystemer) og øget refleksivitet
- Socialiseringsprocessen: norm, rolle, kulturel kode, identitet og sociale kategorier
- Personlig identitet og sociale identitet
- Identitetsdannelsen i det traditionelle samfund og identitetsdannelsen i det senmoderne samfund
- Socialiseringsformerne: primær socialisering, sekundær socialisering, Lars Dencis dobbeltsocialisering og multisocialiseringen (tertiær socialisering: net og medier)
- Stereotyper, fordomme og Gordon W. Allports kontaktteori
- Civiisamfundet
- Den sociale arv, den sociale baggrund, positiv social arv, negativ social arv, risikofaktorer
- De fem samfundsklasser og social mobilitet (generationsmobilitet)
- Pierre Bourdieus teori: habitus, økonomisk kapital, kulturel kapital, social kapital og felter
- Parallelsamfund (segregation) og ghettokriterier
- Social kontrol, negativ social kontrol og patriarkalsk familiestruktur
- Statsborgerskab, medborgerskab og modborger
- Rettigheder (civile, politiske og sociale) og pligter
- Fællesskabssøgende strategier: uddannelsesstrategien, religiøse strategi, traditionelle strategi og kriminelle strategi
- Modborgerskab, Hizb ul-Tahrir og sharia

Historie:

Hvad er Danmark
 Danernes område
 Kartoffeltyskere og roepolakter
 Indfødsretten
 Jødisk indvandring omkring år 1900
 Flygtninge fra Ungarn
 1960'erne: Import af arbejdskraft
 Oliekrisen
 Fremskridtspartiet
 Flygtninge til Danmark (kurdere, bosniere, somaliere, afghanere, syrere)

	Debat om indvandring. DF's indflydelse Danmark som indvandrerland Indvandring i dag: Ukrainere
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning. Gruppearbejde. Informationssøgning på nettet. Synopsisøvelse

Titel 8	Velfærdsstaten (fællesfagligt forløb)
Indhold	
Omfang	
Særlige fokuspunkter	
Væsentligste arbejdsformer	